

MODERN TÜRK R NDE MEYVE MGES

Ramazan GÜLENDAM*

ÖZET

Anahtar Kelimeler

FRUIT IMAGE IN MODERN TURKISH POETRY
ABSTRACT

Key words:

---

*

Bö ürtlen

Turkish Studies
International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008

---

resimler

Ayıp

tuhaf ey
memeleriyle solur
bin kocalı kadın
memeleriyle koklar
bulur avını
ate kusar bö ürtlen uçlarından
alevden birer portakal
içlerinde dönüp duran

yalnızlı ı kırar tokaç suratlarıyla
toz eder da ıtır o uz kadınları
memeleri dolu kara bö ürtlen uçlu

Karpuz

Elde Var Hüzün

Yasak Sevi mek

Turkish Studies
International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008

Lesbos sende en ya da hüznü öpücükler
Güneşler gibi sıcak karpuzlar gibi serin

Öpümlerimizi karpuz dilimi kıskanmalı

Karpuz dilimine benzetmeliyim dudaklarını.

Öyle acıkmıyım ki sorma
Tâze bir francala olmalı şimdi
Bir karpuz olmalı ufacık
Kütür kütür

Yanımda olmalısın
Diri diri yarı çıplak

Albatros'un Gölgesi Baudelaire'in Türkçesine
Tesiri Üzerine Bir İnceleme

Kötülük Çiçekleri

Karpuz Dilimi

Karpuz Dilimi

Turkish Studies
International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008

Gök ba ımızın üstünde mas mavi bir yaprak
Da lar kütürdiyerek yarılan bir karpuz

Ah bu türküler köy türküleri
Olgun bir karpuz gibi yarılr içim
Kan damlar ucundan mürekkep de il
te söz i te ses i te biçim

Bulutlar geçiyor tavandan
karpuz kayıkları gibi güne yüklü bulutlar

Kavun

Üçü Birden

Üçü Birden

Son iirleri (1959 1963)

Turkish Studies
International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008

Kavun gibi dilim dilim
Fıstık gibi çıtır çıtır
Doyumsuz isteklerle yiyecektim seni

bu gemideki afrika malı
çürümü kavunlar gibi bozuluyorsa akdeniz de
bunu onlar buluyor

Ayva

Bedri Rahmi, tecavüz eden bir çingene kızın
gözlerini ayvaya benzetir:

Çılgın bir çift memeye koştular

Günahı ayva gibi dilediler

Karpuz Dilimi

Sisler Bulvarı

Üçü Birden

Turkish Studies
International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008

Ve zavallı ninemizin
Ayva gibi çürüyen vücudunu
Günde bir kaç nöbet sarıp sarmaladı

sırf kan ve köpük bir gurubun
arap rengi bulutları arasındayım
gökyüzü ayva sarısı ve solgun
sonbahar yaprakları
saçlarıma dökülüyor

kırmızı sonbahar   Otuz Be   Ayva sarı nar

airim benim   air gözlerim var
bakarım ayva rengi bir ak   am olmu

Üçü Birden

Korkunun Krallığı

Bilirim ne yapsam hata
Yanlı attı im her adım
Ellerim elma dalında
Âdem le Havva ecdadım

Âdem le Havva dan geldi im do ru
Vuruldum bir kerre elma dalına

Al gözüm seyreyle
Hep aynı hikâye
Yine aynı Âdem
Yine aynı Havva
Yine aynı elma

Elmayı dilime
Kadını gönlüme göre yaratırsın
Sonra bunları cehennemın dibine sürer
Beni melûl mahzun aratırsın

İk urbamız
NC R
İk günahımız
ELMA
Not
Ben günahsızım

Otuz Be Ya

Otuz Be Ya

Üçü Birden

Üçü Birden

Angina Pectoris

Sonra u on yıldan bu yana
benim fakir milletime ikram edebildi im
bir tek elmam var elimde doktor
bir kızıl elma
Kalbim

oysa duruyor kar ımda Jan Piyer yüzü genç bir elma
gibi
kırı ıksız
kızarmı da
so uktan olacak

Abasıyanık
Dili ve Türk iir Dili
Sait Fâik
iir
Son iirleri (1959 1963)

Turkish Studies
International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008

---

dünyayı çocuklara verelim
kocaman bir elma gibi verelim

Tabiat
alev dudaklarının aydınlıkta gülen beyaz dipleriyle
kanatırken
kollarımızı
biz onun
yeşil hırslı saçlarını
dolayarak
bile imize
taze ağızından ilk buseyi kopardık
imdi o
Soyulmuş elma gibi
Elimizde çırılçıplak

çeme eskir ve bir törensoğuklu unca kalır
gökyüzünde çakan ateş kıvamındaki elma

Son şiirleri (1959-1963)

İlk şiirler

Son Çeyrek Yüzyıl

Şiir Antolojisi (1975-2000)

Turkish Studies
International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008

---

elma rengi ı ıklarda
kırır kırır gölgeler

Turkish Studies
International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008

Güne in böler günlerimizi
Bir portakal gibi ortasından ikiye
Yarısını kulların yer yarısını geceler

Sarı ye il ve mavi fanuslar iç içedir
Ve hepsinin içinde kıpkızıl bir portakal

Lezzet olduk damaklarda
Dudaklara alı tık
Yasalar yasak koydu bahçelere
Portakala nara alı tık

Üçü Birden

Havaya Çizilen Dünya

Karpuz Dilimi

Turkish Studies
International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008

Bir portakal kadar küçüktür dünya

onun altında benzese dünya
güne te yıldızlanan bir Yafa portakalına
yine o
bu yıldızlı yuvarlak yemi i soymak için

Turunç

Tâze gö üslerinizde
Turuncu heyecanlar ta ırsınız

Karpuz Dilimi

İk iirler

Karpuz Dilimi

Turkish Studies
International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008

Nar veya Nar tanesi

rengi (kırmızı) ekli (yuvarlak top biçiminde) ve çok çekirdekli olu uyla oyma ta tezyinatı ve nakı gibi sanat dallarındaki erotik çağrışımlarla birlikte anılır Narın rengi ile kadının sallı yuvarlaklığı ile hamileliği çekirdekli olu u ile de doğurganlığı belirtilmektedir

Yarılmı gibi kızıl nar dudakları bıçakla
ilacını içiyor bu kırmızı dudakla

Ve günlerden bir gün kapının eşiğine
Nar taneleri gibi serpip kanımı

Nar tanem nur tanem bir tanem

kurumu
dalların içindeki yaprağa kızıl bir nar olup
çatlasın güne biz gidelim üzüm bu ularına

Çilek

ve can
Çilek gibi a zımda
Her nefes bir erik dalı
çimde cennetten kırıntılar olmalı

Üçü Birden

İri Antolojisi (1975-2000)

Son Çeyrek Yüzyıl

Üçü Birden

Turkish Studies
International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008

Bu yıl Kahire de idim
ama Bükre te yedim güne i
Domatesti çilekti kirazdı

Muz

aldızlı çoraplarda muz gibi uzun bacakları
iki yaprak kan bırakır öptü ü yerde dudakları

kadının pençelerinde o lan çocu u
on üç ya larında ancak
sarı in akça pakça
soyulmu muz dersiniz
kokulu ve yumu ak

yumu ak

1963)

Son iirleri (1959

Tutuklunun Günlü ü

Elde Var Hüzün

Turkish Studies
International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008

---

sevim senden ba ka bir kızla çıkmadım

öyle bir dokunman insanı dinlendiriyor
kimde var bu soyulmu muz güzelli i

Sesi bir muz kadar lezzetli

eftali

Hele bir kere dallarda sallansın
ri kalçaları eftalilerin

Türk Kültüründe Argo

Böyle Bir Sevmek

Üçü Birden

Üçü Birden

Turkish Studies
International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008

Kayısı

Gülüm çıkar yataktan bir kayısı gibi çıplak

ne böyle bir kadın
her dakika bir ba kası
ne böyle dalgın bir sarı ın
kınalı yapıncak
çilli kayısı

kayısı olgunlu undadır da ılır a ızda tadı
ıslak yo unluklarıyla dili dama ı zorlayarak
dudakları özgürlükle ısırılmı kadınların

Son iirleri (1959 1963)

Ayrılık Sevdaya Dahil

Tutuklunun Günlü ü

Turkish Studies
International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008

Turkish Studies

O can erik gözlü canım askerler
kar ıda lara vurmu kiraz rengi bir ak am

can erik

Üzüm

Fransız zabiti sen
o üzüm gözlü Azadeyi

cem id hun oturmu tav ankanı çay içiyor
gözleri yıkanmı kara üzüm gibi siyah

Duvar

835 Satır - iirler 1

Duvar

Turkish Studies
International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008

---

gel sevgilim gel rüzgârın üzüm gözlü kızı gel yanıma

ingiliz donanması Bo aziçi nde
izmir e çıkmı Yunanlılar
üzüme çakallar dadanmı

Ilık
ve aydınlık
bir güney gecesi
Havada irili ufaklı billur avizeler yanıyor
Her tanesi içinde aydınlanan
effaf üzüm salkımları sallanıyor
havalardan

o devâsâ pırıl pırıl gümü ten
bir salkım üzüm gibi kuyruklu yıldız

Duvar

Yasak Sevi mek

lk iirler

Turkish Studies
International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008

Bir yaz ya muru ya dı içime
ezildi iri üzüm taneleri camlarımda

Badem

alsaydı gözlerim bir badem biçimini

Gözleri Badem

Evlendim kocam
Bir güzel âdem
Odalarda fıstık yok
Gözleri badem

Duvar

Son şiirleri (1959-1963)

835 Satır - şiirler 1

Turkish Studies
International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008

---

badem pencereli
kavun kapılı
nar kiremitli
balık bacalı
küçük bir evde
kiraz perdeli
serincek bir evde

eylül geceli
ufacık bir evde
gümü gülü lü
tefecik bir evde
erik bir evde

ya amak senle
isterdim ben de

ta radan devrilmi badem bıyıklı memurların
bertafsil ikâyeti

Antolojisi

20 Yüzyılda Türk İiri

Belâ Çiçe i

Turkish Studies
International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008

Zeytin

sanki zeytin dü ürür yerlere gözlerini

Her ak am seninle
Ye il bir zeytin tanesi
Bir parça mavi deniz
Alır beni

Limon

Kesilmi limon dilimleri gibi dü üyor güne
Votka barda ımın içine

Böyle Bir Sevmek

Son Yüzyıl Büyük Türk iiri Antolojisi Modern
iirimizin ki Yüzyılı

Turkish Studies
International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008

Dut veya Karadut

Karadut

Karadutum çatal karam çingenem

sen hep böyle dü ün ta in
beni dü ün hep
silkilmi bir dut a acı kadar hüzünlü yalnız

Sonuç

Cumhuriyet Döneminden Bugüne Örneklerle şiir Çözümlenmeleri

Üçü Birden

Belâ Çiçe i

Turkish Studies
International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008

---

bildiriyi alıcının yani iiri
dinlemekte ya da okumakta olanın airin yansıtmak
istedi i duygu imge dü ünçe ve görüntüleri iyice
algılayabilmesi için her eyden önce bu iirdeki
sözvarlı ını yeterince tanması gereklidir

---

iir Dili ve Türk iir Dili

Turkish Studies
International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/5 Fall 2008